

Nasi w administracji

Uprzejmie proszę o zamieszczenie w Waszym miesięczniku jednolitej wykładni (...) dotyczącej interpretacji art. 6a *Prawa geodezyjnego i kartograficznego* w sprawie organów administracji geodezyjnej i kartograficznej.

1. Czy marszałek województwa, starosta, wójt musi powołać odpowiednio: geodetę województwa, geodetę powiatowego, geodetę gminnego?

2. Czy powołany odpowiednio: geodeta województwa, geodeta powiatowy, geodeta gminny musi mieć dodatkowe upoważnienie odpowiednio: marszałka województwa, starosty, wójta do podpisywania decyzji i zaświadczeń wynikających z ww. ustawy, wydawania dokumentów z ewidencji gruntów i PODGIK, przyjmowania dokumentów do pzgk, kontrolowania tych dokumentów, zamawiania opracowań geodezyjnych i kartograficznych, podpisywania umów itd.?

3. Czy marszałek województwa, starosta, wójt może upoważnić innego pracownika (np. odpowiednio: wicemarszałka, wicestarostę, członka zarządu, sekretarza, inspektora gminnego itd.) do wydawania decyzji i wykonywania w jego imieniu innych zadań wynikających z ww. ustawy?

4. Kto w czasie nieobecności geodety województwa, geodety powiatowego, geodety gminnego ma prawo albo obowiązek go zastępować?

geodeta powiatowy (nazwisko i adres znane redakcji)

Na pytanie Czytelnika odpowiada główny geodeta kraju Kazimierz Bujakowski:

(...) Odnosząc się do pytania pierwszego, wyjaśniam, że zgodnie z postanowieniami art. 6a ustawy z 17 maja 1989 r. *Pgik* (DzU nr 100 z 2000 r., poz. 1086 ze zm.) Służbę Geodezyjną i Kartograficzną stanowią m.in. organy administracji geodezyjnej i kartograficznej w osobie marszałka województwa wykonującego zadania przy pomocy geodety województwa wchodzącego w skład urzędu marszałkowskiego, starosty wykonującego zadania przy pomocy geodety powiatowego wchodzącego w skład starostwa powiatowego, a także wójta (burmistrza, prezydenta) prowadzącego sprawy przekazane w drodze porozumienia zawartego ze starostą przy pomocy geodety gminnego wchodzącego w skład urzędu gminy.

W odniesieniu do powyższego można wywieść, że w celu prawidłowego wykonywania zadań powierzonych marszałkowi województwa, staroście, wójtowi niezbędne jest powołanie geodety województwa, geodety powiatowego, geodety gminnego. W odpowiedzi na pytanie drugie wyjaśniam, że chociaż zadania, jakie ustawa *Pgik* nakłada na organy administracji geodezyjnej i kartograficznej, wykonywane są przy pomocy geodety, niemniej organem administracji geodezyjnej i kartograficznej jest marszałek województwa, starosta, wójt (burmistrz, prezydent

miasta), stąd też do skutecznego i zgodnego z prawem działania geodety województwa, geodety powiatowego, geodety gminnego wymagane jest udzielenie upoważnienia odpowiednio przez marszałka województwa, starostę, wójta (burmistrza, prezydenta).

W odpowiedzi na pytanie trzecie wyjaśniam, że jedną z form realizacji zadań z zakresu geodezji i kartografii jest wydawanie decyzji i zaświadczeń. Ogólną kompetencję do wydawania decyzji administracyjnych przez organy samorządu terytorialnego określają przepisy ustaw ustrojowych, które m.in. stanowią o możliwości udzielania upoważnień do wykonywania powyższych czynności w imieniu przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego, np. w myśl art. 38 ust. 2 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (DzU nr 91 poz. 578 ze zm.) starosta może upoważnić wicestarostę, poszczególnych członków zarządu powiatu, pracowników starostwa, powiatowych służb, inspekcji i straży oraz kierowników jednostek organizacyjnych powiatu do wydawania w jego imieniu decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu (podobnie art. 39 ust. 2 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym »DzU nr 13 z 1996 r. poz. 74 ze zm.«, a także art. 46 ust. 2 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa »DzU nr 91 poz. 576 ze zm.«). Oprócz wyżej wymienionych, innym obowiązującym przepisem mogą być stanowić podstawę do udzielania upoważnień jest art. 268a *kodeksu postępowania administracyjnego*, zgodnie z którym organ administracji publicznej może w formie pisemnej upoważnić pracownika kierowanej jednostki organizacyjnej do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń.

Należy zauważyć, iż obowiązujące przepisy nie przewidują możliwości subdelegowania kompetencji przez podmiot, który sam został upoważniony do ich realizacji. Niewątpliwie powyższy przepis ma charakter normy ogólnej, jednak charakter zadań wynikających z ustawy *Pgik* stawia wymóg, by były one załatwiane przez podmiot kompetentny i posiadający uprawnienia zawodowe w zakresie geodezji i kartografii (art. 42 ustawy), co zapewni prawidłowe wykonywanie zadań określonych w art. 7c i 7d ustawy, w tym kontroli i włączania opracowań do zasobu.

Omówione powyżej regulacje prawne dotyczą prowadzenia spraw administracyjno-prawnych, regulacji tych nie zastosuje się do prowadzenia spraw o charakterze cywilnoprawnym (np. zawieranie i podpisywanie umów, składanie oświadczeń woli). Podstawą do skutecznego i zgodnego z prawem działania może być jedynie udzielone w tym zakresie pełnomocnictwo, które oparte będzie na regulacji wynikającej z przepisów ustaw ustrojowych (art. 46 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, art. 48 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym, art. 57 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa), jak również posilkowo stosowanym *kodeksie cywilnym*.

Odpowiadając na pytanie czwarte, wyjaśniam, że rozstrzygnięcie kwestii organizacyjnych i zasad funkcjonowania urzędu jednostki terytorialnej, w tym także usytuowania w jego strukturach geodety, oraz zastępowania go w czynnościach innych niż wynikające z zakresu upoważnień i pełnomocnictw, o których mowa powyżej, zależy od przyjętych przez organ stanowiący (gminy lub powiatu bądź zarządu województwa) rozwiązań w regulaminie.

Wydawać czy wykonywać?

Do napisania tego listu sprowokowały mnie dwa teksty w gru-

WYPOŻYCZALNIA

Tachimetrów elektronicznych i niwelatorów cyfrowych
Geodimeter® Elta® DiNi®

Geodetza Tadeusz Nadowski

43-100 Tychy, ul. Rybna 34, Tel. (0 32) 227 11 56, fax (0 32) 327 47 75
e-mail: info@nadowski.geo.pl http://www.nadowski.geo.pl

dniowym numerze GEODETY, a brak zleceń ułatwił znalezienie czasu. Nawiasem mówiąc, na brak zleceń nie narzekają jedynie „urzędnicy uprawnieni”. Zresztą, jeżeli dotknąłby ich taki brak, to budżet i tak zapłaci im pensję, ZUS i lokal, a to już połowa sukcesu. Ale do rzeczy!

Te dwa wspomniane teksty to artykuł „Ogólne uwagi warsztatowe” dr. Zygmunta Szumskiego i mętna odpowiedź w dziale listy – „Geodeta uprawniony a wyrisy”. Moje wątpliwości wynikają z faktu zapisania w art. 24 ust. 3 *Pgik*, że: „wyrisy i wypisy z operatu ewidencyjnego są **wydawane** przez organ prowadzący ewidencję gruntów i budynków...”. Pytam więc:

■ Czy jest różnica pomiędzy sformułowaniami: „wydawane”, „wykonywane” a „sporządzane”?

■ Czy sformułowanie „opis i mapa” jest jednoznaczne ze sformulowaniem „wrys i wypis z operatu ewidencji gruntów”?

■ Dlaczego w rozporządzeniu ministra rozwoju regionalnego i budownictwa z 14 listopada 2000 r. nawet w tytule użyto sformułowania „...a także za **wykonanie** wrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego”, a w art. 24 ust. 3 *Pgik* „Wyrisy i wypisy z operatu ewidencyjnego są **wydawane**...”?

■ Czy nadanie cech dokumentu, przez organ prowadzący ewidencję gruntów, „opisowi i mapie” wykonanym na podstawie **kupionych** w PODGiK materiałów, nie jest również **wydaniem wrysu i wypisu**?

■ Dlaczego w odpowiedzi Biura Rzecznika Praw Obywatelskich jest napisane „Nowelizacja rzeczywiście **wyłączyła** podmioty określone w art. 11 ustawy *Pgik* z możliwości samodzielnego **sporządzania** wrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego, przyznając to uprawnienie jedynie organowi prowadzącemu ewidencję gruntów”?

Taka mała sprawa, a tyle niejasności! Podejrzewam, a nawet wiem dlaczego. Według mnie

jest zasadnicza różnica pomiędzy sformulowaniem „wydawane” a „wykonywane” lub „sporządzać”. Czytając przepisy, uważam, że jednoznacznie wynika z nich możliwość wykonywania opisów i map przez podmioty ujęte w art. 11 *Pgik*. Ustawa nie zabrania też wykonywania takich prac innym jednostkom organizacyjnym utworzonym zgodnie z przepisami prawa, jeżeli przedmiot ich działania obejmuje prowadzenie tych prac. Starostwo więc również może takie prace wykonywać, ale nie na zasadach wyłączności. Musi też posiadać do tego odpowiednie warunki, a więc sprzęt, osoby z kwalifikacjami i przede wszystkim czas. Nie jest to bowiem podstawowe zajęcie urzędników. Mają oni wiele obowiązków, w wykonaniu których nie mogą ich zastąpić firmy geodezyjne. Muszą przede wszystkim utrzymywać operat ewidencji gruntów w stałej aktualności. Natomiast w wykonaniu opisów i map wyręczyć urzędników mogą zgodnie z prawem firmy geodezyjne, nie pozbawiając oczywiście budżetu wpływów.

Jeżeli firma wykonuje opis i mapę, to:

■ na podstawie zał. nr 4 do ww. rozporządzenia **kupuje** aktualną mapę A4 za ustaloną cenę;

■ na podstawie zał. nr 5 **kupuje** wypis z rejestru gruntów za ustaloną cenę;

■ na podstawie zał. nr 4 **opłaca** nadanie cech dokumentu sporządzonemu przez siebie opisowi i mapie.

Cena za wykonaną usługę (opis i mapa) jest ceną umowną pomiędzy podmiotem prowadzącym działalność a zleceniodawcą, od której firma odprowadza podatek. Może to być cena konkurencyjna, zgodnie z zasadami wolnego rynku. Tylko czy u nas w geodezji obowiązuje wolny rynek?

Myszę, że obciążone nadmiernymi kosztami, cierpiące na brak zleceń i zdane na wystawianie w przetargach zbyt „konkurencyjnych” cen, podmioty prowadzące działalność wkrótce zaczyną się wykruszać i wroźnie

znacznie armia bezrobotnych, „wcześniejszych” emerytów lub rencistów – produktu ubocznego nadmiernych stresów. Co powie na to nasz pękający w szwach – ale nie od nadmiaru pieniędzy, tylko nadmiaru roszczeń – budżet?

Anna Dołhasz

4 listy o wrysach i wypisach

Solidaryzując się z licznymi listami publikowanymi na łamach GEODETY i dotyczącymi „okrawania uprawnień”, załączam odpowiedź Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Delegatury w Gdańsku) z prośbą o publikację.

Jak długo nie będziemy rozróżniać dwóch różnych asortymentów prac: sporządzania dokumentów do celów prawnych oraz wydawania wypisów i wrysów z ewidencji gruntów i budynków przez organ prowadzący ewiden-

cję gruntów i budynków? Nie dziwię się Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów, choć jeśli ja mogłam sporządzać wypisy i wrysury w ramach uprawnień i prowadzonej działalności – jest to działalność gospodarcza. Nie dziwię się też staroście – jest nauczycielem, ale żałuję, że geodeta kraju pan K. Mączewski nie rozróżnia tych pojęć – stąd całe zamieszanie.

Maria Mielewczyk

GUGiK do Marii Mielewczyk:

Odpowiadając na Pani pismo (...), Główny Urząd Geodezji i Kartografii uprzejmie informuje, co następuje. Zgodnie z treścią art. 42 ust. 2 ustawy z 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (DzU nr 30, poz. 163 ze zm.) przez wykonywanie samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii rozumie się:

1. kierowanie pracami geodezyjnymi i kartograficznymi podlegającymi zgłoszeniu do państwowego zasobu geodezyjnego i kar-

P.U.H. „Jakub”

81-194 Gdynia, ul. Cechowa 38
tel. (0 58) 625-99-08, faks (0 58) 625-99-12
tel. kom. (0 600) 215 700 (całą dobę)
e-mail: jakubgeo@pro.onet.pl

OFERUJE SPRZĘT GEODEZYJNY NOWY I UŻYWANY

Sprzęt używany:

Nasadki:	WILD D13S	3 000 zł
	WILD D14	4 700 zł
	AGA 220	5 000 zł

W cenę wliczone jest osadzenie, tyczka z lustrem, ład. bat.

Stacje pomiarowe:	ELTA 4	6 500 zł
	SET 4B	12 000 zł
	SET 4B II	12 500 zł

Udzielamy 6-miesięcznej gwarancji

Sprzęt nowy: Leica, Zeiss, Topcon, Nikon

Nikon C-100	18 700 zł + 500 zł komplet osprzętu
Nikon DTM-330	21 990 zł + 400 zł komplet osprzętu

Drobny sprzęt pomiarowy:

■ komplet: tyczka + lustro + statyw	od 750 zł
■ statywy aluminiowe i drewniane	od 260 zł
■ ruletki 30 m – 115 zł; 50 m – 135 zł	
■ niwelatory, węgielnice, łaty	
■ baterie i ładowarki	

Ponadto w ofercie: oprogramowanie C-Geo, WinKalk, rejestratory danych do każdego instrumentu

Zadzwoń i zamów – sprzedaż i szkolenie na miejscu u klienta

Wszystkie ceny do negocjacji, możliwy leasing i raty – bez poręczycieli
Ceny netto bez podatku VAT 22%

U NAS ZNAJDZIESZ WSZYSTKO, CZEGO POTRZEBUJESZ

tograficznego oraz sprawowanie nad nimi bezpośredniego nadzoru,

2. wykonywanie czynności rzeczoznawcy z zakresu prac geodezyjnych i kartograficznych, podlegających zgłoszeniu do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego,

3. pełnienie funkcji inspektora nadzoru z zakresu geodezji i kartografii,

4. wykonywanie czynności technicznych i administracyjnych związanych z rozgraniczeniem nieruchomości,

5. wykonywanie prac geodezyjnych i kartograficznych niezbędnych do dokonania wpisów w księgach wieczystych oraz prac, w wyniku których mogłoby nastąpić zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego.

Z kolei zasady sporządzania dokumentacji projektu podziału nieruchomości określa § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z 17 lutego 1998 r. w sprawie trybu dokonywania podziałów nieruchomości oraz sposobu sporządzania i rodzajów dokumentacji wymaganych w tym postępowaniu (DzU nr 25, poz. 130), wskazując w § 5, iż czynności tych dokonuje osoba posiadająca odpowiednie uprawnienia zawodowe.

W żadnym ze swoich postanowień ten akt prawny nie daje delegacji do sporządzania wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego w jakimkolwiek celu. Natomiast w celu założenia księgi wieczystej jednym z dokumentów jest niewątpliwie wypis i wyrys z ewidencji gruntów i budynków. Jednocześnie przypominamy, że prowadzenie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (w tym ewidencji gruntów i budynków) należy do zadań starosty, a interwencja głównego geodety kraju w sprawach wydawania wyrysów i wypisów możliwa jest jedynie w trybie określonym przez ustawy: *Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz kodeks postępowania administracyjnego*.

wiceprezes GUGiK
Krzysztof Mączewski

Maria Mielewczyk do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

W wyjaśnieniach Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii do rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji z 5 sierpnia 1998 r. w sprawie określenia wysokości opłat za czynności związane z prowadzeniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego i uzgadnianiem usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu oraz związane z prowadzeniem krajowego systemu informacji o terenie, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów w części II dotyczącej ewidencji gruntów i budynków w punkcie 12 stwierdzono: „Jeżeli wykonawca prac geodezyjnych planuje przekazanie informacji z operatu ewidencyjnego zleceniodawcy, jest zobowiązany do:

■ uzgodnienia tego faktu z organem administracji prowadzącym ewidencję gruntów i budynków, w celu dopełnienia obowiązków wynikających z ochrony danych osobowych;

■ uiszczenia opłaty za poświadczenie przez organ prowadzący ewidencję gruntów i budynków wykonanego wyciągu z danych ewidencyjnych lub wykonanego wypisu i wyrysów.

W takiej sytuacji, niezależnie od opłaty wynikającej z części I załącznika nr 1 do omawianego rozporządzenia, tj. opłaty z tytułu wykonywania zgłoszonej pracy geodezyjnej, pobiera się również opłatę z części II załącznika nr 1 do rozporządzenia, przy czym

■ w przypadku informacji nie stanowiącej podstawy do dokonywania czynności prawnych – wynikającej z tabeli I,

■ w przypadku wyrysów i wypisów służących do dokonywania czynności prawnych – wynikającej z uwagi drugiej do tabeli”.

Z uwagi na to, że wyjaśnienia GUGiK opublikowano w sierpniu 1999 roku i nic mi natomiast nie wiadomo o zmianie treści cytowanego na wstępie rozporządzenia [list był pisany pod ko-

niec ub.r. – red.], uważam, że otrzymana przeze mnie odpowiedź na skargę stoi w całkowitej sprzeczności z tymi wyjaśnieniami i całkowicie im zaprzecza. Zwracam również uwagę na fakt, że w dotychczas prowadzonej korespondencji wciąż gloryfikuje się stwierdzenie, że organem właściwym do wykonywania wypisów z operatu ewidencyjnego jest starosta. Z tego, co mi wiadomo, odkąd obowiązuje ustawa *Prawo geodezyjne i kartograficzne*, zawsze organem właściwym do wykonywania wyrysów i wypisów z ewidencji gruntów był organ prowadzący ewidencję gruntów. Od 1 stycznia 1998 r. organem tym jest starosta. Nigdy nie zamierzałam, co sugerowano w korespondencji prowadzonej ze Starostwem Powiatowym w Pucku, przejąć tych kompetencji. Taka sugestia świadczyć może jedynie o nieznaności prawa przez ten organ, gdyż według mojej wiedzy, brak jakichkolwiek podstaw prawnych, by jednostka wykonawstwa geodezyjnego mogła wystąpić do starosty o przekazanie spraw związanych z prowadzeniem ewidencji gruntów i budynków. Chciałam jedynie, postępując zgodnie z wytycznymi Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, samodzielnie wykonać (w ramach pracy zleconej mi przez klienta i na jego życzenie) wyrys i wypis z ewidencji gruntów dla działek powstałych np. w wyniku dokonanej przeze mnie podziału, a następnie poświadczyć te dokumenty w organie prowadzącym ewidencję gruntów i budynków, uiszczając za tę czynność opłatę, jak za poświadczenie dokumentacji, nie zaś blisko sześciokrotność tej opłaty (dla każdej z wydzielonych działek liczoną przez starostę odrębnie), jak za wykonanie wyrysów i wypisów z ewidencji gruntów i budynków przez organ ją prowadzący.

Po przeanalizowaniu otrzymanej przeze mnie korespondencji w sprawie skargi nie znalazłam w nich odpowiedzi wprost na zadane przeze mnie pytanie: czy jako wykonawca pracy geode-

zyjnej, np. podziału nieruchomości, mam prawo, o ile życzy sobie tego mój zleceniodawca, wykonać wyrys i wypis z ewidencji gruntów dla nowo powstałych działek, a następnie poświadczyć go przez organ prowadzący ewidencję gruntów i budynków, uiszczając opłatę według rozporządzenia jak za poświadczenie dokumentacji będącej np. podstawą założenia księgi wieczystej?

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Delegatura w Gdańsku) do Marii Mielewczyk:

W odpowiedzi na Pani wystąpienie (...) dotyczące podstaw i zasadności ograniczenia geodetom, przez organy samorządu terytorialnego, prawa do sporządzenia „dokumentacji do celów prawnych” uprzejmie wyjaśniam, iż Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znajduje podstaw do ewentualnego wszczęcia przeciwko wskazanemu w piśmie Starostwu Powiatowemu postępowania administracyjnego. Z przedstawionej dokumentacji wynika, iż kwestią sporną jest zakres kompetencji i uprawnień grupy zawodowej geodetów, nie zaś sensu stricto, stosowanie praktyk monopolistycznych. Ponadto, w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów, starosta nie posiada przymiotu przedsiębiorcy (w zakresie określonym wystąpieniem), co jest przesłanką niezbędną do wszczęcia postępowania antymonopolowego. Tym samym ingerencja organu antymonopolowego jest nieuzasadniona. Z dokumentacji załączonej do Pani pisma, w tym stanowiska Głównego Geodety Kraju, wydaje się, iż rozwiązaniem poruszonych przez Panią problemów mogłaby być jedynie interwencja statutowych organów samorządowych tej grupy zawodowej, postulująca nowelizację odpowiednich przepisów ustawy *Prawo geodezyjne*.

dyrektor generalny
Roman Jarząbek